

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3284

Vragen van het lid **De Groot** (D66) aan de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de berichten «Vleessector vindt kritiek op hygiëne in coronatijden niet terecht» en «Schouder aan schouder aan de lopende band: slachterijen willen coronatests»* (ingezonden 14 mei 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Ark** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 26 juni 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met de berichten «Vleessector vindt kritiek op hygiëne in coronatijden niet terecht» en «Schouder aan schouder aan de lopende band: slachterijen willen coronatests»?^{1, 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe waarborgt u de voedselveiligheid in de vleesverwerkende industrie tijdens de coronacrisis?

Antwoord 2

De producent is primair verantwoordelijk voor de voedselveiligheid van zijn producten en de NVWA ziet toe op de juiste invulling van deze verantwoordelijkheid en de naleving van de wettelijke regels. Het coronavirus dwingt de NVWA om de prioritering en invulling van haar (toezichhoudende) taken en verantwoordelijkheden tegen het licht te houden. Om er zorg voor te dragen dat het bedrijfsleven deze verantwoordelijkheid ook nu niet uit het oog verliest, heeft de NVWA haar taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot vleeskeuring en voedselveiligheid als cruciaal geïdentificeerd. Dat wil zeggen dat ter slacht aangeboden dieren zoals gebruikelijk voor de slacht een

¹ Trouw, 13 mei 2020, Vleessector vindt kritiek op hygiëne in coronatijden niet terecht; <https://www.trouw.nl/economie/vleessector-vindt-kritiek-op-hygiene-in-coronati-jden-niet-terecht~b46273696/>

² AD, 13 mei 2020, Schouder aan schouder aan de lopende band: slachterijen willen coronatests; <https://www.ad.nl/economie/schouder-aan-schouder-aan-de-lopende-band-slach-terijen-willen-coronatests~a92d1a5b/>

ante-mortem keuring en na de slacht een post-mortem keuring ondergaan. Op dit vlak is het toezicht nu dan ook niet anders dan onder gebruikelijke omstandigheden. Veiligheidstips rond voeding en het coronavirus zijn beschikbaar via de website van het Voedingscentrum <https://www.voedingscentrum.nl/nl/thema/coronavirus-voeding/kun-je-corona-virus-oplopen-via-eten.aspx>. Er zijn geen aanwijzingen dat het virus zich verspreidt via het eten of bereiden van voedsel. Daarnaast hebben coronavirussen een levend dier of mens nodig om in te groeien en te vermeerderen, in tegenstelling tot bacteriën zoals bijvoorbeeld Salmonella. Het nieuwe coronavirus kan dus niet groeien in voedsel. Verder is bij het bereiden van levensmiddelen altijd al belangrijk het vlees voor consumptie goed te verhitten. Dit voorkomt besmettingen met allerlei ziekteverwekkers waaronder virussen.

Vraag 3 en 4

Bent u bekend met het feit dat eerder deze maand 28 Oost-Europese arbeidsmigranten werkzaam in een fabriek van een vleesverwerker besmet waren met het coronavirus? Zo ja, welke voorzorgsmaatregelen heeft u genomen om soortgelijke situaties in andere vleesverwerkende fabrieken te voorkomen?

Bent u op de hoogte van het standpunt van de vakbond FNV, die van mening is dat er hard moet worden ingegrepen in de vleessector om coronabesmettingen te voorkomen, naar aanleiding van een enquête onder 1.500 leden in de vleesverwerkende industrie? Zo ja, hoe beoordeelt u dit standpunt?

Antwoord 3 en 4

Ja, ik ben zowel bekend met het bericht als op de hoogte van het standpunt van de FNV. De werkgever heeft de plicht om te zorgen voor een gezonde en veilige werkomgeving in algemene zin van de Arbowetgeving, en in het kader van Corona in overeenstemming met de noodverordeningen van de veiligheidsregio's en de adviezen van het RIVM. Dit geldt ook voor de werkgevers in de vleessector. De Inspectie SZW werkt nauw samen met de NVWA en hebben op 23 mei 2020 gezamenlijk een brief gestuurd aan de slachthuizen. In de brief staat welke maatregelen de slachthuizen moeten nemen om eventuele verspreiding van het coronavirus te voorkomen en zo hun eigen medewerkers en de toezichthoudend dierenartsen van de NVWA en hun officiële assistenten in dienst van KDS te beschermen. Indien de NVWA constateert dat slachthuizen zich niet houden aan alle RIVM-richtlijnen vinden er geen keuringen plaats. De NVWA-dierenarts heeft de mogelijkheid het slachtproces per direct te stoppen en de NVWA-medewerkers zullen van het bedrijf vertrekken als op de slachthuizen medewerkers aanwezig zijn die symptomen van (milde) verkoudheid vertonen. Indien in onveilige omstandigheden moet worden gewerkt, kan de werknemer, ondernemingsraad, personeelsvertegenwoordiging of vakbond een melding doen bij de Inspectie SZW. De Inspectie SZW bekijkt per geval wat met de melding kan worden gedaan. De Inspectie SZW heeft tot en met 29 mei 2020 1586 Corona gerelateerde meldingen ontvangen, waarvan er 40 (2,5%) gerelateerd zijn aan de vleesverwerkende sector. Het melden is belangrijk om gericht vanuit Inspectie SZW te kunnen handhaven. Inspectie SZW heeft, om het meldpunt nog steviger onder de aandacht te brengen, twee social mediacampagnes gestart, waarvan een specifiek gericht is op de arbeidsmigranten. Deze specifieke campagne loopt in ieder geval nog tot 14 juni 2020.

Vraag 5

Heeft u kennisgenomen van de uitslag van de enquête onder honderd leden van de vakbond FNV, waarbij 70 procent van de respondenten aangeeft dat collega's zich niet aan de voorzorgsmaatregelen houden tegen het coronavirus, 41 procent aangeeft dat zij hun handen niet kunnen wassen en dat 30 procent niet kan werken met anderhalve meter afstand? Zo ja, kunt u toelichten hoe dit mogelijk is en bent u bereid om dit nader te onderzoeken?

Antwoord 5

Ik kan geen oordeel geven over de uitslag van deze enquête. Wat betreft een onderzoek verwijs ik naar het melden aan Inspectie SZW, zie antwoord op vraag 3 en 4.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de oproep van de Centrale Organisatie voor de Vleessector (COV) welke pleit voor het testen van 12.000 medewerkers in Nederlandse slachterijen?

Antwoord 6

Ik vind deze oproep begrijpelijk, omdat testen en bron- en contactonderzoek zeer belangrijk is voor het indammen van besmettingshaarden. Daarom heeft de Minister van VWS de GGD-en en de voorzitters van de veiligheidsregio's, die nu al veel testen uitvoeren in de sector, gevraagd om op basis van signalen risicogericht en gefaseerd te testen bij roodvlees- en pluimvee slachterijen bij brandhaarden.

Vraag 7

In Duitsland en de Verenigde Staten sloten de afgelopen dagen meerdere slachterijen de deuren vanwege een toename van coronabesmettingen onder het personeel, is er een correlatie bekend met de besmettingskans op corona en de vleesverwerkende industrie? Zo ja, waar is deze op gebaseerd en speelt dit risico ook in Nederland?

Antwoord 7

Er is geen wetenschappelijk onderzoek gedaan dat de correlatie bevestigt. Tegelijk is het evident dat er een verhoogd risico is bij vleesverwerkende bedrijven, ook in Nederland. Van RIVM begrijp ik dat er naast de woon- en vervoeromstandigheden van arbeidsmigranten ook aan de arbeidsomstandigheden in slachterijen specifieke risico's kleven. Zo wordt er vaak in kleine ruimten dicht op elkaar gewerkt en wordt er in slachterijen hard gepraat vanwege het omgevingsgeluid, wat de overdracht van het virus verder bevordert.